

Sumari

Primavera negra.....	11
La ciutat morta.....	13
L'amor al temps del virus.....	15
“Di Provenza il mar, il suol...”	17
Tot l'enyor de la mar	19
La dama blanca	21
Contraban de petons.....	23
Per quan vingui un altre juny	25
Entre els confins de la llar.....	27
Boira tot l'any	29
Les flors de maig.....	31
Fase a fase, pas a pas	33
La feixa inassolible.....	35
Espigues d'or	37
Vulnerables i indignats	39
Proteïna sèrica sintetitzada.....	41
La normalitat és una llauna	43
Represa amb pèrdues.....	45
El pes dels dies.....	47
Cabellera “rusticana”	49
El cine dels rics.....	51
Cap de xinés.....	53
Ventafocs coronada.....	55

Trèmula puresa.....	57
Anticòs meu, recorda.....	59
Suc de guaiaba.....	61
El primer glop.....	63
A la font del Sió.....	65
L'agost més fosc.....	67
Perillosa puntualitat.....	69
Belles arts.....	71
Temps demorat.....	73
Trompetes d'or.....	75
Dos rius confluents.....	77
Refugis climàtics.....	79
Recordar ve de cor.....	81
Sota el cel de Lleida.....	83
Llàgrimes pel cocodril.....	85
Avingudes i avantguardes.....	87
Com a mínim cordials.....	89
Mascaretes o bragues.....	91
Moltes mercès.....	93
L'estiu robat.....	95
Llum al cel, fosca a l'ànima.....	97
De Madrid al gel.....	99
Temps de tardor.....	101
Cendra de tristesa.....	103
Aigua de (llarga) vida.....	105
L'ecologista rampant.....	107
Toc de cleda.....	109
Panellets, crisantems i virus.....	111
Que venen els russos!.....	113
Música de novembre.....	115

Una altra vista, encara	117
Al final és el verb	119
Invasió subtil	121
Els remers del Segre	123
Entre <i>reixos</i> i entre reixes.....	125
Melodia nocturna.....	127
Un partit de campions.....	129
Pluja d'hormones	131
El color dels cirerers.....	133
Del Montsec als tròpics	135
L'edat daurada	137
President Carnestoltes	139
Lluna minvant.....	141
Garoines i bacteris	143
Fruits sex	145
Un amic molt verd	147
L'any de viure perillosament	149
Per molts anys?	151
Fi com una serra.....	153
Costa el que costa.....	155
Generació AZ.....	157
Lleida de mar	159
La llengua del no	161
Vallcalent, 65	163
Canya a Espanya	165
Adeu, paisatge	167
Remenar les cireres	169
Últimes primaveres.....	171
A cara descoberta.....	173
A la ciutat rosa.....	175

Morir d'amor	177
El llac dels cignes.....	179
La vida sense Messi.....	181
Fum de records.....	183
Ai, quin plaer.....	185
Amor després del còlera.....	187
A les xeringues, ciutadans	189
Ametlles dolces.....	191
La vall del riu vermell.....	193
L'arruga és bona.....	195
De plaga en placa	197
Els genolls d'una noia.....	199
Sentiments en doina.....	201
Zoonosi.....	203
La vida continua.....	205
Psicofísica i electromagnètica.....	207
Llàgrimes de rosada	209
Gust de llimona.....	211
Atlètics guerrers.....	213
Balcons o petons.....	215
Micció impossible	217
Llàgrimes al curri.....	219
Sempre present.....	221
Sense barreres	223
La plaça del pardal.....	225
La mort de Venus	227
Dosis de records	229
Les flors del camí.....	231
Un altre any	233
Sempre contents.....	235

Port del pirata.....	237
Proa a Mani.....	239
Ben endins, fora de si	241
Bell però amb cervell	243
Més que un “clubè”	245
Allò que no som	247
Un cor desert.....	249
Per un camp minat	251
Madrid era una festa.....	253
El gosset de la senyora	255
Anarenes	257
L'últim concert	259
Epíleg poètic	261

Primavera negra

Abans-d'ahir vaig complir anys (no cal dir quants, ja quasi dins del grup de risc per la covid-19), en condicions excepcionals, imprevisibles: al suplement dominical *Lectura* d'avui publico un “Enllà” escrit fa tan sols tres setmanes, en què saludo l’adveniment de la nova estació com un incentiu a sortir de casa i caminar per la muntanya. Una insòlita celebració d’aniversari, per cert: esmorzar sol, dinar sol, sopar sol, només algunes poques trucades personals (per raons de feina: dotzenes), sol tot el dia i tota la nit, excepte al matí amb els cinc o sis companys de serveis essencials a l’oficina, però ben distanciats els uns dels altres, per no encomanar-nos el virus. Tot plegat molt estrany.

Un galdós principi de primavera, que s’esqueia el mateix divendres. Una primavera que no podia començar amb més mal peu. Quan molts veïns sortien aquell vespre al balcó per aplaudir els heroics professionals de la sanitat, i alguns de més animosos fins i tot entonaven cançons (a la terrassa de davant, unes noies l’emprenien amb una nadala, “Campanas de Belén”, que ja són ganes d’acabar de destarotar la pobra gent a aquestes altures ja prou alterada per tanta reclusió domèstica), jo vaig estar a punt, i al final no m’hi vaig atrevir per la mica de sentit del ridícul que encara em queda

i la falta d'oïda i de veu, de posar-me a cantar a ple pulmó “Maldetta primavera”, autèntic himne al desencís amb què Loretta Goggi quedava segona al festival de San Remo en 1981 (una edició pel meu gust injustament guanyada per Alice amb “Per Elisa”). Aquell mateix any, la mexicana Yuri n'incloïa una versió en castellà al seu àlbum *Llena de dulzura*, un títol bastant contradictori amb l'anterior, que sonaria força a les ràdios, envelats de festa major i discoteques de per aquí. Potser en recordaran la tornada: “Pasa ligera, la maldita primavera. Pasa ligera, me hace daño solo a mí”.

A veure si és veritat, que aquesta primavera s'escola lleugera i ràpida, sense fer gaire més mal, que ja n'ha fet prou, només iniciar-se. En fi, ateses les circumstàncies presents, prefereixo remetre'm a les dues primeres ratlles de la lletra en l'original italià:

*Voglia di stringersi e poi
vino bianco, fiori e vecchie canzone.*

És a dir, ganes d'abraçar-se i després vi blanc, flors i velles cançons. Sens dubte tot això tornarà, però, ai, ves a saber encara quant falta. Sobretot les abraçades.

22 de març de 2020

La ciutat morta

Arran del confinament pel coronavirus, s'han disparat les xifres d'audiència televisiva. També Netflix i altres plataformes que subministren ficció audiovisual seriada estan fent l'agost al març. I el consum de pornografia en línia assoleix rècords històrics, una dada que potser explicaria en part la necessitat peremptòria d'acaparar paper higiènic als supermercats. El personal, fastiguejat per tants dies a casa, d'una manera o altra s'ha d'entretenir. I encara sort que els darrers *Reixos*, com aquí se n'ha dit sempre dels Reis Mags, van arribar carregats de *satisfayers*, els estimuladors clitoridis de moda que podem suposar a hores d'ara ben amortitzats, potser no tant per vici com per avorriment, no tant per satisfer el desig com per matar el temps.

Ignoro, però, si s'haurà produït un increment en paral·lel dels índexs de lectura, tant de premsa com de llibres. Em temo que no, encara que només sigui perquè s'ha perdut l'hàbit saludable de llegir el diari, sobretot entre els joves, i moltes llars modernes no disposen d'una mínima biblioteca d'on proveir-se mentre dura el tancament de les llibreries, incomprendiblement no incloses pel govern entre els negocis que atenen necessitats bàsiques o essencials (però això no sembla ser avui dia cap drama per quasi ningú,

res a veure amb la tragèdia col·lectiva, apocalíptica, que suposaria per a la majoria de famílies quedar-se sense internet).

Una novel·la sí que ha multiplicat les vendes en molts països: *La pesta*, d'Albert Camus, fabulació publicada en 1947 d'una epidèmia a la ciutat algeriana d'Orà, entesa com a metàfora de l'adveniment del feixisme. Em fa gràcia pensar que tan sols quatre dies abans de la declaració oficial de la pandèmia em trobava davant la tomba de Camus, al cementiri de Lourmarin, després de veure per fora la caseta que l'escriptor tenia en aquell poble provençal als peus del Luberon, on encara passa algunes temporades la seva filla Catherine, de 74 anys. Res no indica, a la discreta façana —per exemple una placa— la referida circumstància, fins al punt que ens vam veure obligats a preguntar-ho a uns veïns. De bon matí havíem visitat, aquell mateix dissabte, les ruïnes de Les Baux, vestigi desert d'un vilatge medieval fortificat conegut com *la ciutat morta*. Què poc ens podíem imaginar que al cap d'una setmana ho mig semblaria la nostra, de morta: els carrers buits i gairebé tothom reclòs portes endins.

26 de març de 2020

L'amor al temps del virus

Monotemàtics de mena, la majoria d'articulistes i tertulians d'aquest país han substituït Procés per covid. Normal: l'actualitat mana, sobretot si es tracta d'una actualitat tan extraordinària. No sembla fàcil abordar a hores d'ara cap altra qüestió que pugui suscitar l'interès del lector o l'oient, comprensiblement amoïnat per la pandèmia. Però penso que aquells que disposem d'una tribuna pública ens hi hauríem d'esforçar, si no en defugir completament qualsevol referència a la guerra contra el patogen (al final se m'ha encomanat el llenguatge bel·licista d'aquell general espanyol que surt tant per televisió, amb el pit ple de medalles, disposat a combatre el microbi a canonades: no sé en quantes batalles deu haver lluitat, per lluir tantes condecoracions), almenys en comentar-ne aspectes col·laterals o anecdòtics. Ni que només sigui per modèstia, ara que tothom que opina als mitjans sembla epidemiòleg. Ho confessava Vicenç Villatoro a la seva columna de l'*Ara*: "Si no escric cada dia sobre el coronavirus no és perquè no ho trobi importantíssim. És perquè no sé què més dir-ne." A mi ja fa molt que em passa igual amb el Procés.

Per exemple, un assumpte tangencial a aquesta pesta moderna: l'amor, per dir-ho d'una manera ràpida i entenedora. El fet és

que, arran de la reclusió domèstica obligatòria, hi ha parelles que lamenten haver d'estar tant temps confinades juntes, acusant les tensions d'una llarga convivència (molts matrimonis xinesos, tot just aixecar-se la prohibició de sortir al carrer, han corregut als jutjats a tramitar el divorci), i d'altres parelles, no tant de casats com d'amants més o menys furtius, que pateixen per no poder-se veure, vull dir en persona, no pas a través d'una pantalleta, ja no dic tocar-se.

Els puc explicar el cas de dos enamorats ja madurs, encara que tal vegada no ho aparentin gaire —la maduresa, no l'enamorament—, reclosos a les cases respectives, en localitats diferents, que un cop per setmana queden al pàrquing d'un supermercat de la capital, on ella sol comprar. Aparquen els cotxes l'un a la vora de l'altre, en baixen, es miren, parlen deu minuts mantenint entre ells la distància prudent d'un parell de metres, amb la mascareta posada, es fan un petó a l'aire i se'n van cadascú pel seu costat, sense ni haver-se pogut donar la mà. Romàntic? Potser sí, però millor que tot això no duri massa...

29 de març de 2020

© del text: Vidal Vidal Culleré, 2022

© de l'epíleg: Pere Rovira Planas, 2022

© de la il·lustració de coberta: Rousseau, Henri-Julien-Félix, *Nit de carnaval*
(*Soirée au carnaval*), 1886. Oli sobre tela. Philadelphia Museum of Art:
The Louis E. Stern Collection, 1963, 1963-181-64

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S L, 2022

Sant Salvador, 8 – 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: març de 2022

ISBN: 978-84-1303-358-7

DL: L 150-2022

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L

www.bobala.cat

◀ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.